

TYDENNÍ HLASATEL

— ČASOPIS —

věnovaný zájmu Česko-Amerického pracujícího lidu.

vydává Česká Typografická Unie.

PŘEDPLATNÉ:

Na celý rok \$2.00

Na půl roku 1.00

Jednotlivá čísla ..... 5 centů.

Veškeré dopisy a zásilky buďtež adresovány:

Týdenní Hlasatel,

611 Centre Ave., Chicago, Ill.

Jen ještě 14 dní a kongress se opětně sejde. Ubohá země nemůže přijíti do klidu.

V Bautzen v Sasku vyletěli tři prachárny do povětří. Sasové asi litují, proč nevyletěl s nimi také všechen pruský vliv.

Thomas Edison jest toho náhledu, že člověk budoucností nebude ani spáti. Odkud pak člověk budoucnosti bude bráti policii a ponocné?

Velkokníže ruský Vladimír odejel do Paříže, aniž rozloučil se s císařem. Za příčinu se udává, že prý mu onemocněla manželka. Nyní není divu, neonemocní-li z toho také císař německý.

Poručík Peary vyslán bude nanovo k ohledání pobřeží greenlandského a k objevení sev. točny. Nyní by byl právě čas, aby tu pověstnou točnu našel a přivezl do Chicaga na výstavu.

V Oklahomě nechal se utknout jeden fanatick chřestýšem, a pak odmítnuv všecku lékařskou pomoc, hojil se "věrou". Ale táto jej nevyvléčila, a on není dnes mezi živými. Kdyby se byl hojil whiskou, mohl být ještě živ.

Dobrym dokladem, jak to dopadá s mozkiem pověstného císaře německého, Viléma, jest faktum, že od svého nastoupení na trůn dal se již 130krát fotografovati. Nejmarnivější ženská není sama do sebe tak zamilována jako tento výstřední člověk.

T. Carter, předseda nár. rep. výboru, uveřejnil prohlášení, dle něhož má nár. výbor \$225 000 dluhů. Carter žádá všechny uvědomělé republikány, aby dle možnosti k umoření dluhu přispěli. Nyní, když je již po volbě, poběhne zajisté jeden přes druhého, až budou na tváře padati.

Holič Neinhower, ve Filadelfii, prodal svou fešnou ženušku Lizzii jistému Dolanovi ve vsi právní formě za \$7.50 a Dolan kupní cenu hotově zaplatil a koupěnou domů si hned odvedl. To stalo se ve středu. V pátek přišel Neinhower

k Dolanovi a nabízel mu \$3.75, aby mu Lizinku zase vrátil. Konečně usjednotily se šlechtěné ty duše na \$4.00 a holič odvedl si svou "polovici" opět domů. Mravné naučení z této historky neplyne žádné.

Staříčkový Vilém I., císař německý, za jehož vlády spojeny byly části říše německé v celek mocné říše, když trůnní řeči zahajoval sněm, měl obnaženou hlavu. Po vedený vnuk jeho, Vilém II., vešel do zasedacího sálu, sedl si s helmou na hlavě do císařského křesla a neobnaživ hlavu mluvil k zástupcům národu, jako by byl v hospodě. Škoda, že mu nedali nalejt, buď helmu aneb aspoň koňaku.

Každý dobrý vlastenec musí býti polnůt až k slzám, když pozoruje ten nával uchazečů, jaký všude se jeví při obsazování okresních, státních a spolkových úřadů. Všichni by rádi nějaký ten úřad zastávali, aby mohli vlastní prospěti! Docela tak, jako na staré Spartě. "Sladké a krásné jest zemřít za vlast", bylo příslovím Řeků a Římanů. U nás by přísloví to mělo zníti: "Krásné a sladké jest zastávati pěkný úřad a pro vlast pohodlně žíti."

Ubozí stávkáři v Homestead do dělali — stávkou. Kapitál jsoucí v rukou padoušských bossů, které ani lidmi zváti nelze, zvítězil nad dobrou vůlí a nadšením synů práce, kteří po mnoho měsíců strádali a po mnoho měsíců zoufale se bránili, aby nemusili se prodati podmínkám nelidů Fricka a Carnegieho, ale marně. Blížící se zima donutila konečně vytrvalé obhajce svých práv skloniti šiji a donutila je vstoupiti opět do otrockých služeb Carnegieho Co. Avšak za jakých podmínek? Mzda má jim býti snížena a sice o značnou částku, což má býti trestem za to, že opovážili vzdorovati ustanovením všemohoucího Fricka.

James Williams, zástupce společnosti vyrábějící elektrická kamna na vaření, přibyl právě do Chicaga. Zajistil si v elektrickém paláci 1955 čtver. stop k vystavování a tam má být ukázán tento nový vynález se všemi svými vlastnostmi a výhodami. Elektrická kuchyňská kamna stanou se zajisté brzy oblíbenými, jsouť "ideálem" pohodlí. Žádné rozdělávání ohně, žádné přimášení uhlí, žádné štípání dříví, žádné saze, žádné nebezpečí výbuchu gasolinových kamen. Z postele ráno možno přivesti vodu na kávu do varu pouhým stisknutím knoflíku, který spejí elektrické proudy. Při tom všem budou kamna nesmírně laciná. Půjde-li to tak s vynálezy rychle v před, dočkáme se snad i konečně 24hodinného odpočinku denně a *pracovat* se bude jen z legrace a mozkiem.

Zahajovací řeč

druhého výročního zasedání Národního Výboru, přednesená dne 24 listopadu '92 předsedou Národního Výboru.

Je mi milým potěšením za památné přiležitosti této, kdy zahájiti je mi druhé výroční sezení Nár. Výboru, pozdraviti se s drahými přáteli, ze zasedání minulého, jakož i s těmi, jež ponejprve je mi ve středu našem srdečně vítati. Sešli jsme se ku další práci, k níž nás volitelové našli a jimi zajisté všechen drahý český lid v Americe povolal, abychom dále stavěli na budově národních pokroků, úspěchů a vymožeností, v jejíž výstavnostech a okrasách vlastní zalíbení a pohodlí, jakož i uznání a čest jiných hledati a nalézati musíme. Neboť jenom díla, opravdová, skutečná díla, mluví za jednotlivce i národy, dávajíce o ceně jejich svědectví. Kdo jimi vykážati se nemůže, jako by ani nežil, neboť posledním dechem jeho mizí i všechna na něj památka. Národ bez velkých slavných činů, jež tvoří děje a šíří i pozvedají blahobyť, mrtev jest, neb za živa už v propast věčného zapomnutí klesá. O, nedopustme, aby s námi podobně se stalo! Nedopustme, aby posledním dechem posledního Čecha v Americe zemřelo všechno, což bylo tu českého a nic nežlo po nás ve skutečnosti, aniž ve věčné a trvalé památce! Nedopustme! Káže nám to naše čest národní! Ano, čest! Čest, která se hájí a čest, která se zvedá. Nejvelkolepější cností člověka i národa jest zdravá ctižádost. Ona je jeho jasným sluncem a jeho pevnou zemí. Ona ho svůdným jasem svým pozvedá a zase pevnou oporou od propadnutí chrání. Pěstujme ji, živme ji, povyšujme ji! Ať vzrůstá se a roste mezi námi mocná a krásná ctižádost národní, která nelehá se námahy ani obětí, kde o zaslouženou opravdovou a bytelnou čest se jedná! Neb dobré naše jméno, co národa i čestná naše pověst co Čechů nám a jenom nám k největšímu mravnímu, ale i také hmotnému užtku připadne. Čestný život sám v sobě už je krásný život; však kdo čestně žije i vzorně, příkladně užitečně žije, toho život spokojeným, šťastným i blahým býti musí. Proto učíme vše, co nám čest, větší čest, ba sláva národa káže, aby záhy zmizely s jeho bytostí drahé i ty nejposlednější stopy bývalé poníženosti a ušlapanosti jeho. Kéž touto snahou upřímnou řízeno je všecko jednání naše i v tomto druhém zasedání, toť v okamžiku tomto mé přání nejvroucenější.

Před rokem shromáždili jsme se v těchto místech, poslušní vyzvání mohutné Jednoty Č.S. P.S., abychom položili základ ku všeobecné národní organizaci, jejíž prostředkem a silami spojenými Čechové američtí domáhali by se mohli všech těch účelů a potřeb, na něž síly jednotlivé nedostačují a zároveň co živý celek vydatnější vyvinouti mohli činnost v zájmu dosud v částečném jařmu nalézajících se bratří a sester v rodné vlasti. Výsledek úrad našich je obecně znám, než abych musel ho opakovati. Provedení vytknutých prací svěřeno zvoleným úředníkům, jakožto mocí výkonné a jinému výboru. Lenským zasedáním učinil Nár. Výb. první krok do života v mlhách zahaleného, takže někteří si mnoho od něho slibovali, jiní málo a ještě jiní docela nic. Vždyť vyslechli jsme různých těch náhledů značné množství. Dnes má už Nár. Výb. rok života a rok činnosti za sebou, kteráž mlhy budoucnosti jeho značně rozeznala

a dává jí všem zřetelněji a jasněji znáti. Náhledy v přfčině trvání a působení jeho valně se mění. Ti co příltě mnoho doufali a očekávali, slevili ze svých nadějí; ti, co očekávali málo, už přidávají; ti pak, co nic neočekávali, ustávají ve své naprosté pochybnosti a počínají nahlížeti, že by se vskutku touto cestou dosíci dalo, jen se vedeme-li si ji udržeti. Je to nový, krásný úkaz skutečného života a jeho běhu, jak v pravdě se děje a dítí se musí.

Co mne se týče, jenž povahou svou náležím mezi lidi, co mnoho důvěřují a mnoho doufají tam, kde o zájmy obecné se jedná, musím přiznati se, že po zkušenostech právě uplynulého roku, nestojím zde nadchnut tolkerými nadějemi, jako před rokem; aniž plane duše má tou vírou velkou v rychlé pochopení a uznaní účelů a poslání Nár. Výb. jako tehdy. Mnoho bylo mi z obého sleviti ve chvílích opravdového zármutku nad cposicí ponejvíce nevěcnou, tu zlovolnou, onde titěrnou, jakáž vedla se během minulého roku proti Nár. Výb. jeho činnosti; jakož i nad slabým účastenstvím, jaké jevílo se i v kruzích, jimž nějaká ta oběť na oltář věci národní nijak by neublížila. Se strany starších, zámožnějších osadníků českých, kteří tu prodělali už své zápasy a boje, zvítězili nad nepřiznivými okolnostmi a těší se libě vůni blahobytu, očekával jsem, že rukou štědrou do vlnku štěstí svého vpletou krásné kvítka národní obětavosti, jenž ještě více je pozvedne a oblaží, vědomím obecnomyšlných skutků, které v mladších letech rádi by byli snad konali, ale neměli čim. Přihlásili se mnozí; ale když onchdy prohlížel jsem výkaz příspěvků, tu teprve jsem uviděl, jak málo dalo se jich vidět.

Co pak oposice se týče, vítám jí s radostí, když je věcnou a dobro obecné má na zřeteli. Leč i na tu bývá dost času, když už je věc hotová a podnik zasazený a pevný. Kdo podniku nějakému upřímně přeje, nezačne brojiti proti němu při samém začátku, kdy každá oposice existenci jeho přímo ohrožuje. Přátelské upozornění a rady jsou ovšem vždy vítány a byly i v tomto případě, neb účelem jejich není povalení, ale pozvednutí. Avšak přes všechnu tu oposici, snažící se v zárodku udušiti ruch za vyšším životem národním se nesoucí, přihlásilo se s příspěvků svými tolik spolků národních i národovců jednotlivých, z nichž mnozí z malých prostředků svých ochotně přispěli, přejíce slovy dojemnými a srdcem upřímným zdaru tomuto podniknutí, že trvání jeho je aspoň na tu dobu zajistěno. Ano, vzdor tajnému i veřejnému brojení proti Nár. Výb. sešlo se na \$1800 pro účely národní. Není to ovšem mnoho na českou Ameriku, ale je to dost, až dost, abychom nad budoucností nezoufali. V těch osmnácti stech jeví se zdravé jádro lidu našeho, kteréž radostí naplniti musí každou upřímnou duši českou; v nich, v těch osmnácti stech dollarech spočívá bezpečná záruka, že žijí v této zemi Čechové, jimž čest, prospívání a v koncích i blaho národa českého na srdci leží a kteří nedopustí, aby započatý už ruch všeobecně či celkově národní, úplně za své vzal. Částka ta na pohled nepatrná, věr. hodným je svědkem, že američtí Čechové odhodláni jsou domáhati se vyšších cílů národních, jimž v jádře svém dobře rozumí a důležitost jejich oceniti dovedou. A proto, ač s menšími nadějemi a slabší důvěrou v rychlý postup české národní organizace v Americe a její činnosti zahajují sezení dnešní, tož, naproti tomu, činím to s jasnějšími i pevnějšími pře